

Indult BETSBÖL. Szombaton. 7. Feb. 1787.

A' F. Ts. és Királyi Birodalomból.

Valamint minden más emberi dolgokról, úgy a'
 II. József ujj Törvényes Könyvéről is különb
 különbféle ítéllettel vagynak itten az emberek.
 E' szerént a' Könyvetske szerént a' Felebaráti szere-
 tetből más szeretetbe botlott Férfiaknak hajadon Leá-
 nyokkal való szoros barátságok nagyobb terével
 lészon öszveköttetve; mert az ide tartozó F. Rende-
 lés így szól: „ A' Házaság' kötelén kívül született
 gyermekek' nevelése és tartásais a' szüléket illeti;
 Következésképpen ezen kötelesség az Atyájé, kinek
 a' tartattathatik, ki vagy a' születéskor, vagy au-
 nakutánna valamely legkissebb tfelekedetével megbizo-
 nyította, hogy a' gyermeket magájénak lenni esmé-
 ri. „ E' szerént a' tőját nem tsnált Kappanyokis
 könnyen tyukhat nevelhetnek.

Nemrégiben következő F. Rendelés tételék közönségesllé: Mi II. *Joséf* s. t. Hogy a' szülék, halálokkal elmaradandó jóvaikból, Léány Magzattyáiknak, szintén ugy testálhasllanak, mint Fiu magzattyáiknak, adatik kinek kinek tudtára: Hogy az ujj Törvényes könyv' rendi szerént a' testamentomra nézve, a' Fiu, és Léány magzatok közt femmi különbseg nintsen; és minden testamentom nélkül a' szüléknek elmaradott jóvaikból, szintén ugy részesíttenek a' Léányok, mint a' fiu magzatok. Béts. 27. December. 1786.

A' F. Monárkha, a' Pesthi kerület' F. Királyi Commissáriusllát, Gróf *Májlát Joséf* Ur ö Excellentiáját; és a' N. Váradí Kerületbéli F. K. Comissáriust, R. Sz. Birodalombéli Gróf *Széki Teleki Sándor* Ur ö Extzellentiáját, az edgyesult Magyar Kancelláriára Vicé Kantzelláriusnak meghívni méltoztatta. A' Pesthi Kerületben az eddig Fiumében volt Kormányozó Gróf *Almásí Pál* Ur, a' Nagy Váradíban pedig, a' Helytartó Tanáts széken volt Tanátsos Gróf *Haller Joséf* Ur ö Extzellentiájok tételének. Fiumében Kormányozová lett, a' Helytartó Tanáts széken volt Tanátsos Gróf *Czapári János* Ur ö Nagysága, ennek helyét a' H. Tanátsön foglalja a' Magyar Kantzellárián volt Titoknak B. *Sénstain* Ur; *Haller Joséf* Ur ö Excellentiája helyében pedig tétellett Tanáts Urrá, a' Helytartó Tanáts' eddig volt Titoknakja *Vigh* Ur ö Nagysága. — Gróf *Nagy Manyai Xav. Koller Ferentz* Ur, Udvari Titkos Tanátsos, a' Sz. *István* Rendének Komendátora, Bars Vármegyének Főispánnya, a' múlt honapnak 30-dik Napján, életének pedig 66-dik esztendejében meghala guttaütésben. — Mint-hogy némely Harátszéleken fekvő Regimentek a' magok gyapjú fonásban tett szorgalmatosllágok által

megbizonyították, mely nagy hasznára legyen a' Kö-
 zönfeges-társaságnak a' Hadinép' munkája; az az ut
 készítették Bétsben, mely szerént az eddig dohányoz-
 va hevet *Mársfai*, békeflégnek idején, a' *Sar-*
danapátus fegyveréhez nyulnak, és a' gyapjú fo-
 nállal a' Közönfeges társaságnak kimondhatatlan hasz-
 nára lesznek. — A' *Dorothea* Temploma Bétsben
 el-kotyavetyéltetvén, a' többet ígérőnek birtokába
 adatik. — Pesten edgy olyan Hadi ispotályt akar
 ö Felféggé feltiltatni, mely a' Bétsihez hasonló legyen.

Már régőrlőgva munkálódik a' kinyílt szemü világ,
 hogy a' kulomben jó földet elfoglalt kemény gyöke-
 reket vert tovis bokrokat, a' minden keresztényi
 vallásnak közé bétsúfzott bal vélekedéseket, a' meg-
 rogzott régi illetlen szokásokat, kiirtván, azoknak
 helyébe felbaráti szeretetet, a' józan okossággal
 és a' Kereszténységgel jobban edgyező szokásokat
 és rendtartásokat plántálhasson; de az ujj földedényben
 töltött etzet a' maga szagát, es a' tovisbokor mély
 gyökereit bajjollan vesztheti. — Német országban
 munkába vétetodott, hogy a' ma nagy tiszteletü Po-
 gányok' *Bál-Istenének Bakkusnak* apstitot adjanak,
 és az egész esztendőben ennek számára kiszabott in-
 nepek ne tartassanak; hanem minden varfárnap két-
 szeri templom után egész esztendőben egyaránt sza-
 bad legyen a' Musika, és a' tisztefléges mulattság;
 ellenben Fárfaugonis minden dologtévo nápokon
 megtiltassanak; mely rendelés rövid napok alatt
 közönfégessé tétetik. — Bétsben olly jo izün esik
 mindeneknek a' marhahus, hogy már a' mészárosok
 a' Monárkba előtt edgy nihányszor panaszkodtanak
 legyen, hogy az ökoknek vásárlások es behajtások
 Bétsbe most fokkal bajjollabb legyen, mint vólt en-
 nek előtte, noha a' népnek számára most tsak nem

másfél annyi hus kívántatik, mint csak egy néhány éftendővel ennekelőtte, a' honnan, némelleyek itélete szerént drágább foglenni a' hus ennekutánna. Az ennek okát vizsgálók azt mondják, hogy ezt mind az okozta, hogy már itt Bétsben szégyellené valaki Pénteken, vagy szombaton böjteles ételt enni. A' Sidó szépen meghorotválkozva farkantyús tiszmával jelenikmeg a' Tractérnál szombaton ebédre, leül a' Lutheránussal, Reformátussal és R. Katholikussal edgy ástalmellé, azon kívül, hogy valamellyik a' másíknak tudná vallását, vagy azt tudakozná, és minyájon atyafifágoson ebédelvén, a' Sidók rész szerént a' magok Boltjokban, rész szerént az Ötör Kávé házban várják egész szombaton a' Messias, és vasárnap más emberekkel edgyütt keresik a' magok mulatfágokat. Minel ez a' jele? annak hogy nemmelzse az az idő, melyben minden ember ember fog lenni.

Külfö Országi Tudósítások.

Német Ország' 10 Kerületeinek a' leg bizonyosabb irok szerént valo belfö állapottya:

4 szegü Mértsöld. Lakosok. Minden mértföldön Lakosok.

Az Auszriai Kerületben van	2145 - 4182.000 - 1949.
A' Baváriaiban	— 1020 - 1,600,000 - 1570.
A' Svécviában	— 729 - 1,800,000 - 2469.
A' Franconiaiban	— 484 - 1,000,000 - 2066.
A' F. Szakszoniában	— 2000 - 3,700,000 - 1850.
Az Ál. Szakszoniában	— 1280 - 2,100,000 - 1640.
Vestfáliában	— 1250 - 2,300,000 - 1850.
F. Rénszi ker.	— 599 - 1,000,000 - 2000.
All. Rénsziban	— 458 - 1,100,000 - 2401.
Burgundiában	— 496 - 1,880,000 - 2008.
Egész Német Ország Tseh Orzággal, Morvával, Scléniával foglal magában	12,502 — 26,265,000

Muszka Országbolezt írják; A' közelebb érkezett Konstantinápolyi Levelek nem igen sok jóval biztatnak bennünket; mert a' Török Udvar a' Muszka Tsászámnának világosan megizente, hogy a' Ketszónészi Koronázáson öis jussát tartya megjelenni s. t. Azonban edgyik várban lödeznek, 's a' másikkban semmit nem félnek; a' mint hogy nem tsak a' Kersónészi út, és koronázás minden bizonynyal véghez fogmenni, sőt edgy nihány esztendők alatt (azt reménylik, a' dolgot előre látni kívánó Politikusok) azt a' tántzot fogja a' Török járni, a' mellyet Bétsből, Berlinből és Pétervárából fognak fúni; és moltis igen jól tselekedte, hogy előre a' maga szándékát nyilvánfágossá tette; mert eszferént, a' mint a' Pétervárából érkezett Levelek erőstik, a' Bombikkal és lántzos gollyobisokkal bánó Hadisergekbolis 4 Kompániát Kioz felé utnak indittának, és bizván a' Török gorombaságához, ugy kíván ezen koronázási pompa tsinálva, hogy itt a' ki tsatára jelennékis-meg, kétszizu örömmel fog sferentsét kívánni az új Fejedelemnek Koronájához. — A' múlt 1786 - dik esztendoben Osztoberben ujjonon rendbe szedett, és számba vett Muszka Tábor 50 Lovassergekből (a' Lovas Gárdákat és Kozákokat ide nem számlálván) áll; mely 50 Lovassergek 61819 fegyveres Legényeket számlálnak a' nyeregben, és 92 Gyalogsergekből; mellyek 213002 Legényeket talpon álva fegyverbe (Gárdákat, Artilleristákat, és a' várat örző fergeket kivévén) Tehát mind ezekeu kivülis a' Muszka Tábor 274821 fegyveresből áll, hapedig a' kaptza szörülne, még 50 ezer népnek kiállittására tsak 4 hét kívántatik, fegyverek és Köntössok kéfzen lévén. Mindazonáltal várjuk végére ezen mindeneket figyelmetessé tett koronázást; mert mennél titkosobb hal-

ga-

gatással vagynak az Europái főbb Urak, annál többet fogunk rövid napalatt prédikállani.

Lengyel Ország. A' Muzka Udvar' Ministere Gróf *Szákelberg* ezen hónapnak 10-dikén indúl Kerfonésus felé. A' Lengyel Király *Panyatovszki*, fok Hertzegek és fő Méltóságok: vagynak részszerént utban, részszerént készülöben, hogy a' F. Muzka Tiszárnét a' maga uttyában szerentséltethessék.

Berlinbe tsak a' napokban indúla edgy más után 2. Kurir Bétsből, kiknek petséres leveleknek annál nagyobb dolgokról kellett szöllani, mennél véletlenebb sietséggel botsáttatának utnak. — Ezen két F. Udvar minden nap közelebb közelebb lépik a' barátságos edgyetértéssél egy máshoz, és nem fok ido mulva edgy reménység alatt lévő házasság által még szorosabbban öszvesognak köttetteni.

Olosz országban a' Királyi Udvar a' Papok dolgában edgy Tanáts széket fog-felállítani, melynek fele Papi, fele pedig világi Tanátsosokból fog állani; kik az Ekklesiá' állapottyát fogják igazgatni, és edgy állandó lábra állítani.

Spanyol Országban edgy rég számkivetésben lévő felebaráti szeretettel öszvekötтетett ifendesség uralkodik; és az eddig halálra nyomozott más vallásúak Madritban lakó helyet nyernek magoknak. A' Király a' maga nyavallyájából fel gyógyulván, a vadaknak hullatásában gyönyörködik. Az Asturia Hertzeg aszfzony pedig minden órán szerentsés nyavallyába fogesni.

Párisban Gróf *Versenes*, azon békefféges szívű hölts fő Minister, ki nem tsak hazájának és Királyának; hanem egész Európának közönséges hafznára élt, és a' kit ez a' század Hertzeg *Kaunitz*tal edgyütt tsak nem harmadik nélkül szült vala, Po-

dá-

dágrába esvén, Verfváliában fekszik, a' honnan a' Nemzetbéli Tanácsgyűléséki megszűntenek.

Hollandia mégis a' maga hajdoni belső zenebonás állapotjában fársángolván, minden felől jönnek azokat serkengető Francia és Anglus irások, melyek szerént a' 7 hajdon egygyesült, de most edgyütt zenebonáskodó Tartományok 7 holtsebb igazgatók' hatalmá alá jutnak. Itten még az Ujjáírók is mind meg hafaoltotanak; ki a' Helytartó Hertzeg', ki edgyik', ki másik' Tartomány' kenyerén lévén, innen bizonyos tudósítástokat ritkán vehetünk.

Szabad Királyi Pest Várossa következő felséges Rendelést véve nem régiben.

A' fok szokevény, korhel, és gonofztévők' rofztselekedeteiknek meggátolására ezen Felsőleges rendelések tétettek közönségesül 1) Hogy semmi utazó levélnélkül lévo elméretien embert megne szenvedjenek, hanem az ilyen ember mingyárt elfogattassék, és a' közelebb lévő Helységnek Tisztviselőinek által adattassék, meghalgattassék, és ha bünöfnek találattik illendoképpen megbüntettettvén, a' maga lakóföldére vitzszavítottassék. 2) Ha valaki ugyan azon Vármegyében, melyben lakik, utozni akar, tehát az ilyen a' maga Helységébéli Tisztviselőktől tartozik utazó Levelet venni, mely Lével legfellyebb 3 hetekig adassék, hozza tevén aztis, hogy ha az ilyennek elmulthatatlanul tóvább kellene mulatnia, a' Tisztviselők mindenkor meg hozszobbithattyák a' környülállások szerént. 3) Ha valaki edgyik Vármegyéből a' másikba utozni kéntelnittetik, akkor ugyan azon kerületbéli Szalgabiró Urtól végyen utazó Levelet, mely legfellyebbis 3 hónapogik adassék; a' környülállások szerént mind azonáltal ittis hatalmában áll a' Tisztviselőnek hozszabb időt engedni

4) Az utazóktól nevezetesen, kivált képpen az esméretlenektől, és a' kulombenis rozsz ábrizatot mutatóktól legottan utazó Levél kéretteflék, melynek nem lételevel legottan megtartoztasflék és a' közelebb lévő Tisztviselőknek a' megvizsgáltafra által adattasflék. 5) A' Vendégfogadosoknak, Kortsimárosoknak, 's több esféléknek keményen parantsoltatik, hogy semmi rozsz embernek, henyének, keringőnek, esméretlennek, és akarkinekis utazó levélnélkül szállást adni; és annak a' rozszra helyt engedni megne próbálják; mert kulomben az esfélében találtató Venedégfogados kemény büntetés alatt lészzen. 6) A' Vármegye, és más közél lévő Helységek Tisztviselői különös vigyázattal légyenek az olyan Kortsma házokra, vagy Vendégfogadókra, mellyek különöfön a' mezőkben, útfélken, és a' Helységektől távol vagynak. 7) A' Helység Tisztviseloi minden vendégfogadókat és Kortsma házokat ottan ottan vizsgálják meg, és tellyes erővel azon parantsolatoknak tellyesítettélén igyekezzenek.

Edgy Bétsi Doktori Tudományt gyakorló Jókarnak A S* Urnak, Doktor Zágani Ur fejeffelött, Temető irása:*

T e m e t ő i r á s.

ITT. BENN. FEKSZIK. EGY. HIREB.

ORVOS. AMA. HAJDONI.

KEGYES. ÉS. KELLEMETES.

MÁST. GYOGYITO. ZÁGONI.

Hoc cumbit tumulo, qui multos furgere morbo
Jussit, ZAGONIUS nomine reque pius.